

Filozófiatörténet 2. tantárgyleírás

Az ismeretkör: Rendszeres teológia és filozófia

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 12 kr.

Tantárgyai: 1.) Filozófiatörténet 1. (3 kr.)

2.) Filozófiatörténet 2. (3 kr.)

3.) Rendszeres teológiai szeminárium 1. (3kr.)

4.) Rendszeres teológiai szeminárium 2. (3kr.)

(2.) Tantárgy neve: Filozófiatörténet 2.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 90% elmélet, 10 % gyakorlat	
A tanóra típusa: előadás Féléves óraszám: nappali: 26 levelező: 8	
A számonkérés módja: (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium (szummatív írásbeli vizsga) A számonkérés anyaga: az órai előadások, a kötelező primer irodalom és a főiskolai jegyzet. A vizsga két részből áll: Az első részben a hallgató a filozófia történetében való jártasságáról ad számot tesztszerű kérdések formájában. Ez a szerzhető összpontszám 60%-át (30 pontot) teszi ki. A lehetséges vizsgakérdéseket lásd: http://www.sola.hu/download/segedanyagok/teologia/Filozofiatortenet_2/filozofiatortenet_2_vizsgakovetelmeny_lehetsleges_vizsgakerdések.pdf A vizsga második részében a hallgatónak az előadások alkalmával közösen feldolgozott szövegekre vonatkozó két esszékérdés közül kell egyet választania és kifejtenie, melynek során számot ad arról, mennyiben sikerült elsajátítania a filozófiai szövegek elemzésének készségét. Ez a szerzhető összpontszám 40%-át (20 pontot) teszi ki. A vizsga a félév teljes anyagát lefedi, minden tágabb témakörből tartalmaz kérdéseket. A zárthelyi írásbeli vizsgára 60 perc áll rendelkezésre. A vizsgára való jelentkezés, a vizsga, (szükség esetén javítóvizsga, ismételt javító vizsga vagy érdemjegy javító vizsga) a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 50. §-a szerint történik. A hallgatónak lehetősége van arra, hogy írásbeli vizsgadolgozatát az értékelés után megtekintse és arról az oktatóval konzultáljon.	
Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének alapfeltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 49/A. §-ban rögzített minimum óralátogatási kötelezettség teljesítése. Az értékelés típusa: ötfokozatú, kritériumorientált értékelés. Az írásbeli vizsgalapon minden feladat végén fel van tüntetve a maximálisan megszerezhető pontszám. Az írásbeli vizsga értékelése a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 51.§-ban rögzített szempontok szerint történik. A megszerezhető összes pontszám: 50 pont.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 8. félév	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): Egyetemes egyháztörténelem 2., Filozófiatörténet 1.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus anyaga és célja A kurzus egyrészt áttekintést ad a hallgatóknak a nyugati filozófiai gondolkodás történetéről (Descartes-tól kezdve), másrészt azt szolgálja, hogy a hallgatók alapvető jártasságra tegyenek szert filozófiai szövegek olvasásában, filozófiai gondolatmenetek követésében és visszaadásában. A kurzus során kitüntetett	

szempont az egyes filozófiai problémák bibliai kontextusba helyezése, a Biblia/a kereszténység eszmetörténete kapcsolódó eszméi oldaláról történő vizsgálata, illetve, amennyiben ez szóba jöhet, annak megmutatása, hogy az adott filozófiai probléma felvetését hogyan, mennyiben inspirálta a Biblia valamely eszméje.

Témakörök:

A filozófiatörténet Descartes utáni főbb állomásainak áttekintése:

1. további koraiújkori gondolkodók,
2. a felvilágosodás filozófiája,
3. a romantika és az idealizmus filozófiai irányzatai,
4. a pozitívizmus és az újkori materializmus
5. az életfilozófia és a modern kor filozófiája.

Kiemelt (külön szövegelemzés keretében feldolgozott) témák:

1. Pascal apológiája (Gondolatok, részletek),
2. Kant kategorikus imperatívusza (Az erkölcsök metafizikájának alapvetése, részletek),
3. Nietzsche kereszténységkritikája (Adalék a morál genealógiájához, részletek).

A 2-5 legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom

Primer irodalom:

- Pascal, Blaise: *Gondolatok* (részletek), ford. Pödör László, Szukits Könyvkiadó, Szeged, 1996; <http://www.ppek.hu/k405.htm>
- Kant, Immanuel: *Az erkölcsök metafizikájának alapvetése* (részletek), ford. Berényi Gábor; Gondolat Kiadó, Budapest, 1991. ISBN 9632824776
- Nietzsche, Friedrich: *Adalék a morál genealógiájához* (részletek), ford. Romhányi Török Gábor; Holnap Kiadó, Budapest, 1996; ISBN 9633461472

Szekunder irodalom:

- Tonhaizer Tibor: *Filozófiatörténet*, főiskolai tankönyv. 2., javított kiadás. Spalding Alapítvány, Biatorbágy, 2015 ISBN 9789638816092

Ajánlott irodalom

- Boros Gábor (főszerk.): *Filozófia*, Akadémiai Kézikönyvek, Akadémia Kiadó, Budapest, 2007. ISBN 9789630596923
- Nyíri Tamás: *A filozófiai gondolkodás fejlődése*, Szent István Társulat, Budapest, 2003. ISBN 9633615119
- Russell, Bertrand: *A nyugati filozófia története*, Göncöl Kiadó, Budapest, 2004. ISBN 9789639183483
- Störig, Hans Joachim: *A filozófia világtörténete*, Helikon Kiadó, Budapest, 2008. ISBN 9789632270630
- Prancz Zoltán: *A valószínűségtől a bizonyosságig. Megfejtethők-e Pascal Gondolatai?* Oltalom Alapítvány, Budapest, 2012. ISBN 97896388007-9-4

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (tudás, képesség stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása (magában foglalja)

- a nyugati gondolkodás (filozófiatörténet) átfogó ismeretét (Descartes-tól a 20. századi meghatározó gondolkodókig),
- az adott gondolkodókhoz, eszmékhez kapcsolódó történeti, gondolkodástörténeti kontextus alapszintű ismeretét,
- a kapcsolódó/kapcsolható bibliai eszmékkal való átfedés és/vagy ütközések ismeretét,
- a kapcsolódó szakmai viták és az alapvető szakirodalom ismeretét.

b) képességei

- képes a kapcsolódó primer és szekunder irodalom értelmezésére, önálló feldolgozására,
- képes a forráskritikára,

- képes saját álláspont kialakítására, valamint arra, hogy azt akár előszóban, akár írásban összefoglalja, tudományos igényvel érveljen mellette, vagy dialógusban, vitában vegyen részt.

c) attitűdje

- a tanult filozófiai eszmék, megközelítések feldolgozása és értelmezése által a reális énkép kialakítására és személyisége fejlesztésére törekszik,
- meghallgatja, mérlegeli mások álláspontját, tiszteletben tartja az övétől eltérő vallási, lelkiismereti, világnézeti meggyőződést,
- a kurzus további célja az általános műveltség, a széles látókörű gondolkodás fejlesztése.

d) autonómiája és felelőssége

- rendelkezik egyéni felelősségtudattal, álláspontját körültekintően alakítja ki, hogy az másokat emberi méltóságukban ne sértsen,
- véleménye kifejezése során elutasít és nem alkalmaz érzelmi, vagy ideológiai jellegű manipulációt.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Prancz Zoltán tanszékvezető főiskolai tanár

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): nincs